

Lilla Bjurum

Renovering av två vindskammare 2012-2013

Lilla Bjurum - renovering av två vindskammare 2012-2013

Bjurum 8:2, Vättilösa sn

Götene kn, Västergötland

Antikvarisk slutbesiktningsrapport

Thomas Carlquist med bilaga av Maria Palm

Byggnadshistorisk rapport 2014:21

Västergötlands
museum

Renovering av två vindsammare på
Lilla Bjurum,
Bjurum 8:2,
Vättilösa socken i Götene kommun, Västergötland.

Antikvarisk slutbesiktningsrapport.

Renoveringsarbeten har utförts i rubricerade byggnad, delvis under antikvarisk medverkan av Västergötlands museum genom undertecknad. Arbetena har varit omfattande, men denna rapport avser endast iordningställandet av två vindrum. Med anledning av att dessa arbeten avslutats har antikvarisk slutbesiktning utförts den 30 sept. 2013. Närvarande vid besiktningen var även för ägaren, Boel Dafgård, och för entreprenören, Maria Palm.

Efter museets rapport följer Maria Palms redogörelse för sitt arbete.

Bakgrund

Ursprunget till Lilla Bjurum är en befäst medeltida gård, omgiven av en vallgrav, vilken fortfarande är synlig. Efter att ha varit i släkterna Ekeblads och Stakes ägo, reducerades gården och blev överstelöjtnantsboställe, och senare översteboställe i indelningsverket. Lilla Bjurums nuvarande huvudbyggnad är uppförd i en våning av sten åren 1737-38, medan den övre trävåningen skall ha påbyggts under 1800-talets första år. I en vägg i nedre förstugan är en stentavla med Fredrik I:s monogram uppsatt.

Större delen av interiörerna har annars förändrats under åren varför relativt lite av fast inredning kan hänföras till 1700-talet. I bottenvåningen finns ett äldre kök, som möjligen härstammar från sent 1700- eller tidigt 1800-tal. Dessförinnan bör köket ha legat i en annan byggnad på gården. Från påbyggnaden i början av 1800-talet återstår några dörrblad och ev. någon kakelugn. Övriga inredningsdetaljer har utbytts vid olika tillfällen, samtidigt som delar av plan-

lösningen förändrats. På vinden inreddes, sannolikt samtidigt med eller snart efter påbyggnaden, tre små kammare, en vid norra gaveln och två vid den södra. De båda södra, mindre, kamrarna har också moderniserats vid några tillfällen, huvudsakligen genom omtapetsering, men inte mer genomgripande än att det är fullt möjligt att få en uppfattning om deras ursprungliga utseende. Väggarna är lerklinade med schablonmålning i vardera två färger ovanför en nu försvunnen mittelbandslist, och därunder stänkmålade på grå botten, till synes typiskt för 1800-talets förra del. Under schablonmålningen skymtar rester efter en äldre bemålning. Båda rummen bevarar enklare kakelugnar från 1800-talets förra del. Här återfinns därtill några av byggnadens äldsta fönster.

Kulturhistorisk status

Lilla Bjurum blev statligt byggnadsminne 1935, men då Domänverket försålde gården i början av 1990-talet, överfördes L Bjurum till byggnadsminne enligt lagen om kulturminnen mm. Detta skedde enligt länsstyrelsens beslut 1994-01-28.

Skadebild - föreslagna åtgärder

- Taken av bräder är omålade och har sannolikt redan från början varit pappspända. Avsikten är nu att åter pappspänna taken.
- Väggarnas lerklining har på sina ställen lossnat från underlaget och är troligen till stora delar nödvändiga att klina om. De partier som är någorlunda hela avses sparas, inkl. bef. schablonmålning. Någonstans skulle man kunna spara en ”tavla” med lera, schablon, och rester av senare tapeter. För övrigt ska väggarna målas med schablon i limfärg el. motsvarande för att återge de små rummen den karaktär de hade vid mitten av 1800-talet. Båda rummen behöver en enklare mittelbandslist, som museet kan föreslå profilen på.
- Golven av bräder kan förhoppningsvis sparas, och genom partiell lagning efter skadedjur målas med linoljefärg (för att undvika byte av hela golven).
- Kakelugnarna är sannolikt i behov av omsättning, om avsikten är att de skall användas för uppvärmning.

Syfte

Att reparera skador, återställa schablonmålningen och därigenom återge rummen den karaktär de hade vid 1800-talets mitt.

Arbetsbeskrivning

Kostnadsförslag; 2 st gästrum Lilla Bjurum. Maria Palm, Götene, 27 febr. 2012.

Utförda åtgärder 2012-2013

I de båda vindskamrarna har samma arbeten utförts parallellt under hela byggtiden.

- Alla äldre och sentida tapetlager har avlägsnats ned till en schablonmålad limfärgsmålning på lerklining. Schablonmålningen bör vara utförd vid 1800-talets mitt.

- Skador i lerkliningen har ilagats med lera till samma nivå som befintlig yta. Mindre partier med bom som verkat stabila har accepterats.
- I samband med detta arbete uppdagades en större rötskada i södra ytterväggens timmerstomme. Under hösten 2012 renoverades skadan med nytt timmer. Härvid lossades fasadpanelen och återmonterades efter reparationen. En stor del av den skadade ytan kunde renoveras med halvsulning.
- Taken i båda rummen har fått ny pappspänning som målats med vit limfärg.
- Nya schabloner tillverkades med ledning av de till karaktären snarlika, men sinsemellan olika, mönstren i de båda rummen.
- Partier av det gamla limfärgsmålert som kunde bevaras (ca hälften i båda rummen) utgjorde grund för viss retuschering och komplettering av schablonmålert till sammanhängande helheter. Närmast taklisten gjordes en diskret avslutning med ett par grå linjer, så som det tidigare varit gjort.
- En ny mittelbandslist av trä tillverkades och monterades i båda rummen – spår i väggarna efter en tidigare men försvunnen gav måtten, fönsterbänkarna gav en antydning om profilen.
- Under mittelbandslisten gjordes en stänkmålning med limfärger.
- Alla snickerier; golvlister, foder och fönster har skrapats rena och målats med linoljefärg av fabrikat Ottossons Färg.
- Golvbräder har ilagats där skador funnits, rengjorts genom såpskurning och målats med linoljefärg. Slipning undveks eftersom en sådan sannolikt bara hade uppdagat ytterligare skador förorsakade av skadedjur.
- Båda kakelugnarna har tagits ned, omsatts och gjorts eldningsbara.
- De båda fönstren har rengjorts, trasigt glas ersatts, kittats och målats med linoljefärg av Ottossons fabrikat.
- Som framgår av Maria Palms rapport (bifogad) förstärktes väggarnas limfärg efter några månader då den hade visat sig vara bristfällig bunden.

Administrativa uppgifter

Kostnader

Arbetet med målning och istandsättande av väggar, tak och golv var kostnadsberäknat till 93.500 kr, och för arbetet med kakelugnar 63.000 kr.

Byggnadsvårdsbidrag

Bidrag till vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse: 75.000 kr. Beslut om bidrag från länsstyrelsen Västra Götalands län 2012-10-01.

Antikvarisk medverkan

Thomas Carlquist, Västergötlands museum, Skara.

Beställare

Ulf Dafgård, Västerplana, Stenhuggargården, 533 93 Källby.

Entreprenörer

Målning mm

Maria Palm, Ågårdskvarn 10, 533 91 Götene

Trä, snickerier, timmerarbeten

K-Märkt byggnadsvård, Mats Renström AB, Solistv. 9, 541 57 Skövde.

Murning

Din Murare AB, Magasinsg. 3, 541 34 Skövde

Byggmöten

har inte hållits.

Besiktningar

Inledande besiktningar och diskussioner med anledning av att museet kontaktades av ägaren under 2012. Besiktning inför påbörjad renovering samt besiktningar på arbetsplatsen ett par gånger i månaden under arbetstiden. Antikvarisk slutbesiktning den 30 sept. 2013.

Tidsperiod

Arbetena påbörjades under november 2012 och slutfördes under september 2013.

Fotodokumentation

Digital fotografi. Bilderna förvaras på Västergötlands museum, Skara.

Handlingar

Handlingar i ärendet sökes i Västergötlands museums arkiv under Vättnäs, diariernr 255-2012 och 49-2014, samt hos Länsstyrelsen Västra Götalands län under diariernr 434-6489-2012.

Besiktningens utlåtande

Vid slutbesiktningen den 30 sept. 2013 konstaterades att arbetena enligt ovan var avslutade. Efter vad länsmuseum har kunnat konstatera har arbetena utförts väl, och i förekommande fall enligt museets rekommendationer. Utförda arbeten godkändes från antikvarisk synpunkt den 2 okt 2013. Målningsarbetena återbesiktigades efter justering 28 febr. 2014.

VÄSTERGÖTLANDS MUSEUM

Skara i oktober 2014

Thomas Carlquist

1:e antikvarie

Fotografier

Omslagsbild: Maria Palm och Irene Haglind arbetar med lerklining av sydvästra vindskammaren på Lilla Bjurum den 7 febr. 2013. Foto: Thomas Carlquist.

Foto: Thomas Carlquist

Lilla Bjurum, SV vindskammaren sedan en del av papperstapeterna rivits ned. Foto i mars 2012.

*SV vindskammaren;
Sedan schablonmål-
ningen blivit omodern
hade den tapetsrats
över sex à sju gång-
er, först ca 1870 och
senast på 1920-talet.
Detaljen: Till den
yngsta tapeten hörde
en bård med blom-
och bladmotiv.
Mars 2012.*

Foto: Thomas Carlquist

Även i SO vindskammaren var det spända taket nedrivet före åtgärderna. Juli 2012.

SO vindskammaren;
Även i detta rum uppdagades en underliggande schablonmålning under papperstapeter, här endast två lager, ca 1880 och ca 1920.
Till 20-talstapeten hörde en smal bård med förgyllda blad med stor lyskraft. Juli 2012.

Foto: Thomas Carlquist

Tapetlagren släppte förhållandevis lätt från den schablonmålade ytan. Västra väggen i SV rummet var därtill nästan intakt. Mittelbandslisten hade tagits bort vid första tapetseringen. Under listen hade båda rummen en enkel stänk-målning. Okt. 2012.

Östra väggen (mellan de båda rummen) var i sämre skick med en större del lös eller trasig lerklining. Okt. 2012.

Vänster: Lerkliningens var i huvudsak 15-20 mm tjock och fäst mot flisat timmer.

Höger: När lös klining togs ned uppdagades en rötskada i södra ytterväggen i höjd med mellanväggen. Okt. 2012.

Foto: Thomas Carlquist, Mats Renström

När fasadpanelen togs bort framkom omfattningen av röt-skadan. Nov. 2012.

Magnus Ek på K-Märkt Byggnadsvård bearbetar en ersättningsstock vid skadan. Nov. 2012.

*Den stora rötskadan åtgärdad.
 Foto MR nov. 2012.*

*Lagningen sedd från insidan.
 Mossa användes för traditionell tätning mellan stockarna.
 Nov. 2012.*

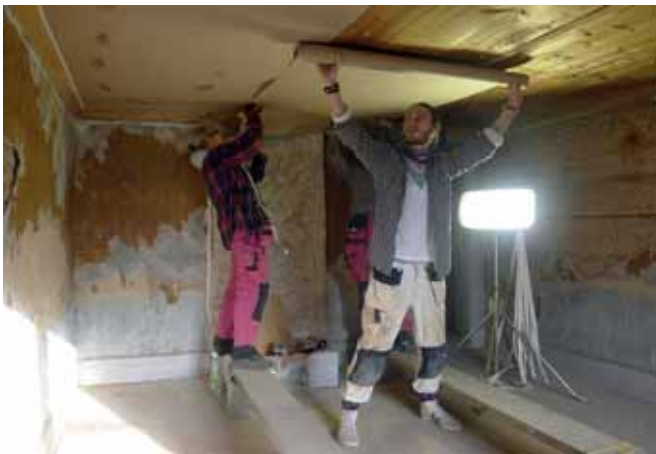
Foto: Thomas Carlquist

*Takpappen fästs först i ena kortändan.
Nov. 2012.*

*Varefter pappen rullas ut över taket
fästs den i långsidan vid taklisten.
Nov. 2012.*

*Våderna rullas ut med ca 15 cm över-
lapp. Nov. 2012.*

*Slutligen täcks skarvarna med kardus/
klisterpapper. Nov. 2012.*

Foto: Thomas Carlquist

SO kammaren. Irene Haglind sysselsatt med att ta bort tapetrester, Maria Palm finjusterar den nya lerklining. Febr. 2013.

SV kammaren. Den nya mittelbandslisten monterad. De bruna partierna är ny lerklining. Febr. 2013.

Foto: Thomas Carlquist

SV kammaren och SO kammaren - kakelugnarna återuppsatta. April 2013.

Maria arbetar med stöppling av schablonen för det blå mönstret på ytterväggen. Därefter sätts det vita mönstret. Maj 2013.

Foto: Thomas Carlquist

Det blå-vita mönstret i SV kammaren. Juni 2013.

Det grön-vita mönstret i SO kammaren. Juni 2013.

Foto: Thomas Carlquist

Golven såpskurades och smärre skador lagades med trä... Juni 2013.

... och målades med linoljefärg som fick torka över sommaren. Slipning undveks. Sept. 2013.

Foto: Thomas Carlquist

SV kammaren färdigställd. Närmast taklisten målades i båda rummen en grå linje såsom det hade varit gjort på 1800-talet. Febr. 2014.

SV kammaren färdigställd. De båda vindsakamrarna bevarar gamla fönsterbågar, som gjordes i ordning och målades med linoljefärg. Febr. 2014.

Foto: Thomas Carlquist

SO kammaren färdigställd. Sept. 2013.

SO kammaren färdigställd. Lösa innerbågar inför montering. Sept. 2013.

Rapporter 2013-2014 i ämnet bebyggelse från Västergötlands museum

- 2013:1 Åkleby bro vid Sörbylunds kraftstation. Frösve socken, Skövde kommun, Västergötland. Renovering/ombyggnad 1996. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:2 Projekt Uppdatering Bebyggelseregistret – Kyrkor. Bebyggelsehistorisk rapport.
- 2013:3 Gudhammar. Gudhammar 2:11, Hova socken, Gullspångs kommun, Västergötland. Renovering av spannmålsmagasin 2012. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:4 Råda kyrka. Råda socken, Lidköpings kommun, Västergötland. Omläggning av spåntak 2010. Bebyggelseantikvarisk rapport.
- 2013:5 Södra Fågelås kyrka. Södra Fågelås socken, Hjo kommun, Västergötland. Spånömläggning 2011. Bebyggelseantikvarisk rapport.
- 2013:6 Håle-Tängs kyrka. Håle socken, Grästorps kommun, Västergötland. Renovering 2009-2012. Byggnadshistorisk rapport.
- 2013:7 Förslag till bevarandeplan för Källby kyrkogård. Götene kommun, Västergötland. Byggnadshistorisk rapport.
- 2013:8 Förslag till bevarandeplan för Skeby kyrkogård. Götene kommun, Västergötland. Byggnadshistorisk rapport.
- 2013:9 Förslag till bevarandeplan för Broby kyrkogård. Götene kommun, Västergötland. Byggnadshistorisk rapport.
- 2013:10 Förslag till bevarandeplan för Hangelösa kyrkogård. Götene kommun, Västergötland. Byggnadshistorisk rapport.
- 2013:11 Förslag till bevarandeplan för Ullervads kyrkogård. Mariestads kommun, Västergötland. Byggnadshistorisk rapport.
- 2013:12 Stora Flyhov. Flyhov 1:1, Husaby socken, Götene kommun, Västergötland. Restaurering av vävtapeter 1995-1996. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:13 Vinköls kyrka. Vinköls socken, Skara kommun, Västergötland. Ut- och invändig renovering 2011-2012. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:14 Skålltorp. Skålltorp 2:4, Skärvs socken, Skara kommun, Västergötland. Renovering av skiftesverkslada 2012-2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:15 Vård- och underhållsplan för Västergötlands museums byggnader. Fornbyn, Kråks, Heljesgården, Johannas stuga och Ölanda kapell. Skara, Bolums och Istrums socknar, Skara och Falköpings kommuner, Västergötland. Byggnadshistorisk rapport.
- 2013:16 Skallmeja kyrka. Skallmeja socken, Skara kommun, Västergötland. Omläggning av kyrkogårdsmur 2013. Bebyggelseantikvarisk rapport.
- 2013:17 Garage, Mössebergsparken. Mösseberg 49:50, Falköpings socken, Falköpings kommun, Västergötland. Renovering av tak och stomme. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:18 Villorna Eira, Svea, Götha och Societetshuset i Hjo. Del av Hjo Norr 3:59, Hjo socken, Hjo kommun, Västergötland. Renovering och målning 2012-2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:19 Klockarbolet. Odensåkers Klockarbol 1:9, Odensåkers socken, Mariestads kommun, Västergötland. Invändig renovering av manbyggnad 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:20 Vara tingshus. Vara kommun, Vara socken, Västergötland. Fasadenovering 2012. Bebyggelseantikvarisk rapport.
- 2013:21 Anestad Västergården. Anestad 2:19, Främmostads socken, Essunga kommun, Västergötland. Fogning m.m. av ladugård. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:22 "Stenboa" vid Faledreven. Prästgården 36:1, Segerstads socken, Falköpings kommun, Västergötland. Renovering av fasader 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2013:23 Skånings-Åsaka kyrka. Skånings-Åsaka socken, Skara kommun, Västergötland. Fasadrenovering 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:1 Gluggetorpet. Råda Ågården 3:4, Råda socken, Lidköpings kommun, Västergötland. Omläggning av del av vasstak 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.

- 2014:2 Kv. Anden 6. Anden 6, Baggstedtska gården, Hjo stad och kommun, Västergötland. Renovering av veranda och balkong 2012-2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:3 Kv. Kopparslagaren 10. Hjo socken och kommun, Västergötland. Renovering och målning av fasader 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:4 Kihlbergsgården. Kv. Långan 8, Hjo socken och kommun, Västergötland. Renovering av tak på gårdshus 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:5 Hällestads kyrka. Hällestads socken, Falköpings kommun, Västergötland. In- och utvändig målning 2013. Bebyggelseantikvarisk rapport.
- 2014:6 Tidaholms kyrka. Agnetorps socken, Tidaholms kommun, Västergötland. Puts och plåt- arbeten på tornet 2013. Bebyggelseantikvarisk rapport.
- 2014:7 Västerplana mejeri. Västerplana 3:8, Västerplana socken, Götene kommun, Västergötland. Renoveringsarbeten 2002-2012. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:8 Bosgården. Gerum 14:2, Östra Gerums socken, Tidaholms kommun, Västergötland. Omläggning av vasstak på norra ladugården 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:9 Almnäs, smedjan. Almnäs 1:1, Norra Fågelås socken, Hjo kommun, Västergötland. Renovering av stomme m.m. 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:10 Kungsvillan i Karlsborg. Vanäs 1:5, Karlsborgs socken, Karlsborgs kommun, Västergötland. Reparationsarbeten 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:11 Djäknestallet. Kv. Iris 1-5, Skara stad och kommun, Västergötland. Renovering av tak och stomme 2013-2014. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:12 Bryggeriet Nordstjernen. Kv. Saga 1, Skövde stad och kommun, Västergötland. Renovering av skorstenar 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:13 Piperska lasarettet. Brunnsborg 6:1, Ova socken, Götene kommun, Västergötland. Renovering av skiffertak 2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:14 Hyringa fornstuga. Prästtorp 1:13, Hyringa socken, Grästorps kommun, Västergötland. Renovering av tak 2014. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:15 Djäkneskolan i Skara. Kv. Saturnus 1, Skara kommun, Västergötland. Byggnadshistorisk studie.
- 2014:16 Villa nr 27, Mössebergsparken. Mössebergsparken 49:50, Falköpings kommun, Väster- götland. Ommålning m.m. 2014. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.
- 2014:17 Befälgatan, Karlsborgs fästning. Karlsborgs socken och kommun, Västergötland. Ny sten- läggning 1998. Antikvarisk rapport.
- 2014:18 Byggnad 202, Karlsborgs fästning. Karlsborgs socken och kommun, Västergötland. Fasad- renovering 2005-2006. Antikvarisk rapport.
- 2014:19 Fortifikationsgatan, Karlsborgs fästning. Karlsborgs socken och kommun, Västergötland. Ny stenläggning 2005-2006. Antikvarisk rapport.
- 2014:20 Slutvärnet, Karlsborgs fästning. Karlsborgs socken och kommun, Västergötland. Installation av hiss till kyrkan 2001 samt brandavskiljande glasparti vid kyrkan 2001. Antikvarisk rapport.
- 2014:21 Lilla Bjurum. Bjurum 8:2, Vättlösa socken, Götene kommun, Västergötland. Renovering av två vindskammare 2012-2013. Antikvarisk slutbesiktningsrapport.

Restaurering av lerputsade väggar med schablonmåleri Lilla Bjurum, Götene

Arbetet är utfört av

Maria Palm

Iréne Haglind

2013

Åtgärder

Lerklining

Rivning av löst sittande lerklining

En rötskada hittades i hörnen mellan rummen. Lagades av Mats Renström och Magnus Ek från K-Märkt byggnadsvård. 5 stockar a 3 meter långa fick bytas.

Ny lerputs gjordes på 1+4 +1 lera, mursand, hampafiber. Putsen glättades med stålspatel.

Tak

En masonitremsa spikas runt väggarna och där långsidorna på pappen skulle spikas.

Papp spikades upp och spikskallarna makulerades med torr och klisterremsa.

Längs med taklisten limmades först en remsa av takpapp sedan makulerades skarven. Även taklisten makulerades.

Patenteringen gjordes med Ottossons linoljefärg förtunnad med 30 % terpentin. Fick torka en vecka.

Takfärgen gjordes på limfärg baserad på benlim bruten med aningen lite grön umbra.

Snickerier

En ny mittenbandslist sattes upp där spåren efter den gamla var. Den spikades med nya 4" klippspik. Listen handhyvlades av Mats Renström K-Märkt Byggnadsvård.

Alla gamla och nya snickerier slipades och målades 3 gånger med Ottossons Linoljefärg Varmgrå.

Dörrar

Dörrarna skrapades rena. Låsen togs bort och putsades. Diverse lagningar där gamla låskistor suttit utfördes av Hans Rundström, Viglunda träkultur.

Dörrarna målades därefter 3 gånger med Ottossons linoljefärg Varmgrå.

Fönster

Ytter och innerbågar togs ner och skrapades. Kitt togs bort och glaset plockades ur. Bågarna oljades med kokt kallpressad linolja. Schellack och tryckkitt lades i falsen, glaset stiftades fast och kittades. Därefter målades innerbågar och insidan av ytterbågen 3 gånger med Ottossons linoljefärg Varmgrå. Utsidan oljades och ströks en gång med en bruten vit linoljefärg. 3 st rutor var trasiga och ersattes med nytt "antikglas", så kallat draget glas.

Väggar

Väggarna med originalmålning torrborstades med wichabsvamp.

Den nya lerkliningan förlimrades först med benlim och därefter med fisklim.

De gamla ytorna som skulle målas om mjölkades med 50/50 minimjolk/vatten.

Bottenfärgen gjordes på benlimfärg bruten med bränd umbra och lite caput mortum. Gröna rummet fick en lite mörkare ton. Målades 1 gång. Efter torkning mjölkades ytorna flammigt för att matcha de gamla ytorna.

Under mittenbandslisten stänkmålades med en bruten vit och en mörkt grå färg gjord på mjölkäggfärg enligt recept från Arja Källboms bok om kaseinfärger.

Schablonerna gjordes av samma ovanstående mjölkäggfärg. Den vita färgen gjordes på titanoxid/zinkvitt 50/50 och lite grön umbra. Den blå bröts med miloriblått och grön umbra och den gröna med både ljus o mörk zinkgrönt och vit titanoxidvit. Ströpplingen gjordes med schablonpensel.

Lagningarna på originalväggarna fylldes i.

De nymålade väggarna byggdes upp steg för steg.

En rand i ljust och mörkt grått målades under taklisten med samma typ av färg.

Väggfärgen visade sig efter ett antal månader vara dåligt bunden. En gelatinlösning 10-15 % målades 2 ggr under mittelbandslisten och 1 gång på den övre delen.

Golv

Golvet såpskurades och oljades. Målades 3 gånger med Ottossons linoljefärg Umbragra brunen med bränd umbra och guldockra.

Fönsterväggarna är till 50 % ny lerklining på och helt nymålade. Långsidorna är i stort sett original förutom div. lagningar av håll.

